

# Praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje u TZK od 1. do 4. razreda OŠ

Cilj TZK je da se zadovolje bio-psihosocijalne potrebe čovjeka za kretanjem kao izrazom zadovoljavanja određenih potreba kojima se uvećavaju aktivne i stvaralačke sposobnosti u suvremenim uvjetima života i rada. Cilj je razvijanje zdravstvene kulture učenika radi očuvanja i promicanja osobnog zdravlja i zdravlja svoje okoline. Tjelesnim aktivnostima razvijati i zadovoljiti biološke potrebe učenika za kretanjem, kao psihološke i socijalne potrebe kojima se uvećavaju adaptivne i stvaralačke sposobnosti u suvremenim uvjetima života i rada i svijest o očuvanju i promicanju zdravlja.

Za područje tjelesne i zdravstvene kulture, izdvojeni su ciljevi i učenička postignuća prema odgojno obrazovnim ciklusima:

## **CILJEVI TJELESNOG I ZDRAVSTVENOG PODRUČJA**

### ***UČENICI ĆE:***

- tjelesnim vježbanjem trajno poticati skladan rast i razvoj
- usvojiti i znati primjenjivati kineziološka teorijska i motorička znanja
- ciljano razvijati morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti
- tjelesnim vježbanjem povećavati radne sposobnosti
- razviti svijest o važnosti čuvanja, unaprjeđivanja i promicanja zdravlja
- imati odgovoran i objektivan odnos prema stanju i razvoju svojih antropoloških obilježja
- znati pravilno odabrati i primjenjivati sadržaje tjelesnog vježbanja
- znati pravilno i samostalno provoditi tjelesno vježbanje
- biti osposobljeni za praćenje i vrednovanje osobnih postignuća
- znati primjenjivati osnovna teorijska i motorička znanja u svakodnevnom životu
- postići primjerenu razinu motoričkih postignuća
- razvijati motoričko izražavanje i stvaralaštvo
- biti poticani i usmjeravani prema športu i športsko-rekreacijskim aktivnostima
- naučiti plivati i usavršiti znanje plivanja
- razvijati pozitivne osobine ličnosti
- izgrađivati humane međuljudske odnose
- razviti ekološku svijest
- razumjeti potrebu očuvanja športske povijesno-kulturne tradicije i baštine.

Ciljevi kao i ocjenjivanje realiziraju se u skladu s mogućnostima i materijalnim uvjetima kojima škola raspolaže, ali i maksimalnim angažiranjem učitelja da osigura što bolje uvjete za realizaciju zacrtanog plana i programa iz TZK-a.

**DOKIMOLOGIJA** je vještina sustavnog i pravednog ocjenjivanja učeničkog uspjeha utemeljena na posebno izgrađenim kriterijima s kojima bi se učitelji tjelesne i zdravstvene kulture trebali biti detaljno upoznati.

U tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi postoje slijedeće vrste ocjenjivanja: prethodno, tekuće, periodično i završno. Pri ocjenjivanju vodimo se i poznatim načelima ocjenjivanja: ocjenjivanje mora biti individualno, svestrano, sustavno, realno, pravedno i javno.

Ocjenjivanje je završni dio provjeravanja. Zbog toga da bi učenikova ocjena bila objektivna treba biti zasnovana na planskom, sustavnom, svestranom, i objektivnom praćenju i provjeravanju. Da bi se umanjilo subjektivno ocjenjivanje, učitelj treba pri ocjenjivanju uzeti u obzir sve čimbenike koji su utjecali na proces vrednovanja rada učenika.

U obzir treba uzeti objektivne i subjektivne čimbenike ocjenjivanja, npr.:

- aktualno stanje antropološkog statusa učenika prije ocjenjivanja i za vrijeme ocjenjivanja,
- jesu li postignuti rezultati posljedica rada ili određenih prirodnih predispozicija učenika,
- u kakvim se materijalnim uvjetima realizira program
- je li program određen u cijelosti ili samo djelomično,
- koliko je ostvarenje programa ovisilo o materijalnim uvjetima rada, a koliko o nastavniku i učenicima,
- kakav je odnos, stav učenika prema radu, njegovi interesi.

**Prethodno** ocjenjivanje vezano je za inicijalno provjeravanje, provodi se radi dobivanja informacija o kvaliteti i kvantiteti motoričkih znanja i motoričkih postignuća učenika na početku školske godine. To ocjenjivanje ima informativni karakter i provodi se samo onda kada učitelj nema nikakve informacije o motoričkim znanjima i motoričkim postignućima učenika s kojima treba raditi.

**Tekuće** ocjenjivanje je vezano za tekuće provjeravanje, pa ima samo informativni karakter. Osnovni cilj tekućeg provjeravanja je dobivanje samo opće informacije o svladanosti osnovne strukture kretanja, tj. motoričkog gibanja koje se učilo na satu, no bilo bi dobro da se s vremena na vrijeme na kraju sata i ocjeni. Svrha tekućeg provjeravanja je da se učenicima skrene pozornost na eventualne pogreške ili da se istakne njihov dobar rad.

**Periodično** ocjenjivanje provodi se tijekom školske godine, tj. u vremenskim intervalima u kojima su prema saznanju ili pretpostavci učenici savladali planom i programom predviđeno gradivo. Cilj tog ocjenjivanja je informiranje učenika o rezultatima njihova dotadašnjeg rada, a ujedno služi kao orijentacija za daljnji rad.

**Završno** ocjenjivanje podrazumijeva ocjenjivanje na kraju polugodišta, tj. na kraju školske godine. Putem završne ocjene učitelj treba izraziti svoj sud o cjelokupnom učenikovu radu i napretku tijekom školske godine. Činjenica da se završna ocjena vremenski poklapa s završnim ocjenjivanjem.

## **NAČELA OCJENJIVANJA**

Da bi ocjena bila objektivna pri ocjenjivanju pridržavamo se i određenim načelima ocjenjivanja: ocjenjivanje mora biti individualno, mora biti svestrano, sistematično, realno, pravedno i javno.

Načelo individualnosti- ocjenjivanje mora biti individualno. Među učenicima postoje razlike u antropološkim obilježjima, u motoričkim znanjima i postignućima, te i u odgojnim efektima rada. Za svakog učenika treba odvojeno ocijeniti realizaciju pojedinih zadataka, kako bi se mogao dobiti što bolji uvid u stupanj, tj. kvalitetu i kvantitetu realiziranih zadataka i u njihove efekte.

Načelo svestranosti - ako se želi da završna ocjena bude objektivna, onda je svestrano ocjenjivanje jedan od uvjeta. Trebaju se pratiti i provjeravati varijable, elementi i sadržaji na osnovi kojih će se moći objektivno suditi o stupnju realizacije svih zadataka, od antropoloških preko obrazovnih i odgojnih do zdravstvenih.

Načelo sistematičnosti- ocjenjivanje se mora provoditi planski i kontinuirano, tj. organizirano i sistematski od početka do kraja školske godine. Ono omogućava i učenicima i nastavniku da stalno budu informirani o rezultatima svoga rada, što im ujedno omogućava da po potrebi korigiraju svoj rad, osigurava relevantne povratne informacije o efektima učinjenih intervencija, a sve radi postizanja što boljeg uspjeha u radu.

Načelo realnosti - ocjena i ocjenjivanje uvijek i u svakoj prilici mora biti odraz stvarnog stanja, objektivno mjerilo vrijednosti i realan pokazatelj učenikovih sposobnosti, osobina, znanja, postignuća i uloženog rada. Svakog učenika treba ocijeniti prema zaslugi. Nerealno ocjenjivanje, koje se najčešće svodi na "poklanjanje" ocjena, izaziva suprotne efekte od svih za koje se pretpostavlja da će se postići. Umjesto nerealnog ocjenjivanja treba se okrenuti pravim, istinskim vrijednostima u provođenju ovog čina, a jedan od osnovnih preduvjeta za to jest da ocjenjivanje bude realno.

Načelo pravednosti- izuzetno je značajno za istinsku suradnju između učenika i učitelja, međusobno povjerenje i uspjeh u radu i da ocjenjivanje bude pravedno. Osnovni uvjet za pravedno ocjenjivanje je da ga "oslobodimo" svega što s

ocjenjivanjem učenika nema ništa zajedničko, npr. ocjenjivanje iz TZK prema uspjehu učenika iz drugih područja, ocjenjivanje samo na temelju impresija, prema boljem ili slabijem raspoloženju nastavnika i sl. Učenike treba ocjenjivati samo i isključivo na temelju informacija, podataka, rezultata i bilježaka praćenja i provjeravanja. Pravedno ocjenjivanje je u principu ocjenjivanje s porukom, ocjenjivanje koje motivira, a nepravedna ocjena, demotivira i ozbiljno dovodi u pitanje ne samo autoritet, nego i osobnost nastavnika.

Načelo javnosti - ocjenjivanje i ocjena mora biti učenicima dostupna i poznata. Samo na taj način ocjena može za učenike predstavljati povratnu informaciju o aktualnom stanju njihovih postignuća, biti kreator u radu i stimulans za budući rad. Jedna od komparativnih prednosti ocjenjivanja u TZK i proizlazi iz javnosti ocjenjivanja, sve je "opipljivo", pa zaista nema opravdanja da i ocjena ne bude takva, dakle javna.

Pridržavanjem načela ocjenjivanja učenicima se pruža mogućnost da steknu povjerenje i u sebe i u učitelja.

**SADRŽAJ OCJENJIVANJA:** U cilju što objektivnijeg utvrđivanja stupnja realizacije i programskih zadataka, te efekata programa kod svakog učenika posebno, izuzetno je važno voditi brigu i o sadržaju ocjenjivanja, koje treba biti prilagođeno uvjetima u kojima se održava nastava i spravama i pomagalicama kojima raspolažemo. To je pitanje osobito značajno iz dva bitna razloga:

a) s obzirom na postignuća supstratne znanosti danas je potrebno ocjenjivanjem obuhvati sve one objektivno mjerljive sposobnosti, osobine, znanja, postignuća i odgojne varijable za koje se zna da se putem TZK na njih može utjecati, da su važne za zdravlje učenika, te da učenicima mogu koristiti u svakodnevnom životu, bilo u igri, zabavi, pripremi za buduće zanimanje ili u učenju tj. radu, i

b) za razliku od svih drugih odgojno-obrazovnih područja u kojima se ocjenjivanje svodi uglavnom na znanje učenika, pa je ocjena u biti samo odraz učenikova znanja, u TZK ocjenjivanje bi moralo biti rezultat, a ocjena pokazatelj ukupnih promjena koje su kod učenika nastupile ili nisu nastupile kao posljedica cjelokupnog odgojno-obrazovnog rada.

Ocjena bi u stvari trebala biti pokazatelj, povratna informacija i učenicima i učitelju o tome kakve je rezultate učenik postigao. Da bi se to postiglo, potrebno je ocjenjivanjem, s jedne strane obuhvatiti sve zadatke koje možemo realizirati, a s druge strane ocjenom izraziti ne samo koliko se svaki učenik uspio približiti

programskim zadacima. tj. realizaciji svoga programa. nego i kakvi su efekti njegova programa.

Komponente ocjenjivanja moraju biti takve da se na osnovi njih može dobiti temeljit odgovor ne samo o radu i rezultatima rada, nego i o ukupnom napretku učenika. Ocjenjivanjem bi trebalo obuhvatiti sve zadatke TZK koje možemo realizirati, tj. zdravstvene, antropološke, obrazovne-odgojne zadatke, odnosno komponente koje iz njih proizlaze:

1. zdravstveno stanje
2. antropološka obilježja
  - antropometrijske karakteristike
  - motoričke sposobnosti
  - funkcionalne sposobnosti
3. motorička znanja i motorička postignuća
4. odgojne efekte rada:
  - a) aktivnost učenika u nastavi
  - b) sudjelovanje učenika u izvannastavnim aktivnostima u TZK
  - c) stečene zdravstveno-higijenske navike
  - d) teorijska znanja
  - e) moralna svojstva.

## **NAČINI OCJENJIVANJA**

U TZK primjenjuju se tri načina ocjenjivanja: brojčano, opisno i kombinirano.

**Brojčano** ocjenjivanje- kojim se uspjeh izražava brojčanom ocjenom od 1 do 5.

**Opisno** ocjenjivanje- kojim se uspjeh izražava putem pismene ocjene.

**Kombinirano** ocjenjivanje- kojim se izražava uspjeh uz pomoć brojčane i opisne ocjene.

## **TEHNIKA OCJENJIVANJA**

Dva su ključna pitanja na koja valja odgovoriti:

1. Kako izvesti završnu ocjenu ili što uzeti u obzir i čime se treba rukovoditi pri donošenju završne ocjene?
2. Kako izvršiti diferenciranje ocjene?

1. Završna ocjena se mora temeljiti na objektivnim pokazateljima praćenja, provjeravanja i ocjenjivanja učenika. Samo takva završna ocjena može biti objektivan pokazatelj svega što se dogodilo u određenom razdoblju. Da bi ona to i bila, mora sadržavati rezultate i elemente vrednovanja svih komponenata koje su bile obuhvaćene praćenjem, provjeravanjem i ocjenjivanjem.

Radi donošenja što pravednije završne ocjene treba osim objektivnih faktora uzeti u obzir i subjektivne faktore, npr.: kakvo je bilo stanje zdravlja učenika tijekom školske godine, u kakvim se uvjetima odvijala nastava TZK, da li se praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje provodilo u primjerenim uvjetima, kakav je bio odnos učenika prema radu itd. Subjektivne faktore treba uvažavati toliko koliko mogu pridonijeti objektivnosti ocjene.

Neovisno o tome da li se uspjeh učenika izražava brojčanom, opisnom ili kombiniranom ocjenom, završna ocjena može ispuniti svoju funkciju samo onda ako je realan odraz učenikova rada, objektivan pokazatelj njegova napretka i vjerodostojan putokaz za njegov daljnji rad i aktivnost u tjelesnom i zdravstvenom odgojno-obrazovnom području.

2. Diferenciranje ocjene svodi se na pitanje kada će učitelj učenika ocijeniti ocjenom odličan, vrlo dobar, dobar ili dovoljan, tj. ovakvom ili onakvom ocjenom. Da bi nastavnik diferenciranje izveo na najbolji način, svejedno da li se radi o brojčanom, opisnom ili kombiniranom ocjenjivanju, potrebno je da se pridržava šest kriterija:
- a) treba procijeniti i ocijeniti da li je svaki učenik ostvario definirani cilj i zadatke programa ili nije,
  - b) treba procijeniti i ocijeniti da li je svaki učenik uspio savladati osnovni program ili nije,
  - c) da li je došlo do promjene u antropološkim obilježjima od inicijalnog do finalnog stanja, a ako jest, kakav je napredak postignut,
  - d) treba procijeniti i ocijeniti kakva je kvaliteta motoričkih znanja svakog učenika i da li su se poboljšala motorička dostignuća,
  - e) kakvi su efekti odgojnog rada svakog pojedinog učenika,
  - f) treba procijeniti i ocijeniti cjelokupan rad i napredak u razdoblju za koje se učenik ocjenjuje.

## **OCJENJIVANJE UČENIKA OŠTEĆENA ZDRAVLJA**

Da li učenike oštećena zdravlja podvrgnuti režimu ocjenjivanja ili ne? Takva i slična razmišljanja i pristupi ocjenjivanju učenika oštećena zdravlja imaju za posljedicu da se tom pitanju pristupa na različite načine:

- od situacija da se učenici oštećena zdravlja ne ocjenjuju,
- preko slučajeva da se ocjenjuju samo opisno,
- do primjera da se ocjenjuju kao i svi drugi učenici.

Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ne predviđa oslobađanje učenika oštećena zdravlja od nastave TZK, a ni od ocjenjivanja. Učenici oštećena zdravlja mogu biti oslobođeni samo dijela programa TZK. To znači da učenici oštećena zdravlja sudjeluju u nastavi TZK, tj. da su uključeni u rad i realizaciju dijela redovnog programa ili posebnog programa, shodno stupnju ili karakteru oštećenja njihova zdravlja. Ako je jedan od temeljnih ciljeva i zadataka TZK unapređivanje zdravlja učenika drži se da bi ocjenjivanje učenika oštećena zdravlja u TZK trebalo predstavljati prednost, a ne nedostatak. Taj način pruža mogućnost učenicima oštećena zdravlja da budu podvrgnuti sistematskom praćenju i provjeravanju. Štoviše, može se očekivati da će dobiveni rezultati biti i za te učenike, a i za učitelje od neprocjenjive vrijednosti ne samo za dobivanje povratnih informacija o postignutom i dostignutom u TZK nego i o promjenama ili poboljšanju njihova zdravlja pod utjecajem tjelesnog vježbanja.

Kod ocjenjivanja i donošenja završne ocjene učenika oštećena zdravlja treba voditi brigu o: stupnju i karakteru oštećenja njihova zdravlja, odnosno moramo provesti praćenje i provjeravanje njihova rada, tj. rezultata rada i napretka. Prema tome, što će se pratiti i provjeravati, kada i na koji način prije svega ovisi o oštećenju zatim što i koliko je svaki pojedini učenik oštećena zdravlja radio i pridonio za poboljšanje svoga zdravlja.

### **Sastavnice ocjenjivanja**

Ocjenjivanjem bi trebalo obuhvatiti obrazovne, antropološke i odgojne zadaće tjelesne i zdravstvene kulture, čiji su predstavnici sastavnice ocjenjivanja koje su u imeniku razredne nastave navedene kao:

1. **motorička znanja**
2. **motorička postignuća**
3. **funkcionalne sposobnosti - antropološka obilježja** u sklopu kojih:
  - a) **antropometrijske značajke,**
  - b) **motoričke sposobnosti,**
4. **PRAZNA RUBRIKA; odgojni učinci,** u sklopu koji treba obratiti pozornost na: a) aktivnost učenika u nastavi, b) odnos prema učitelju i učenicima u razredu; c) sudjelovanje u izvannastavnim aktivnostima u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi, d) razina zdravstveno-higijenskih navika, e) moralna svojstva, f) teorijska znanja.

**Motorička znanja provjeravaju se kontinuirano tijekom čitave školske godine.**

**Ocjenjivanje motoričkog znanja je najuputnije obaviti pomoću razrađenih standardiziranih kriterija za njihovu procjenu. Načelno su razine usvojenosti motoričkog znanja u kineziologiji određene na ovakav način:**

- 1. nedovoljan** - učenik ne može izvesti određeno motoričko znanje niti uz pomoć učitelja/ice, premda može imati predodžbu kako se to gibanje izvodi.
- 2. dovoljan** – učenik može izvesti motoričko znanje, ali kretnje su toliko nekoordinirane (grube, nespretne) da presudno odstupaju od idealnih struktura gibanja. Zato im na ovom stupnju prilikom izvođenja i najmanje smetnje onemogućavaju izvođenje gibanja. Kod složenijih gibanja izvedbe stalno variraju od "uspješnog" do neuspješnog pokušaja, a svaka izvedba je opterećena nepotrebnim pokretima različitih dijelova tijela (presudne - prevelike pogreške).
- 3. dobar** – učenik izvodi motoričko znanje u kojemu pojedine dijelove gibanja izvodi pravilno, a kod preostalih bitno odstupa od idealnih trajektorija gibanja (bitne - velike pogreške).
- 4. vrlo dobar** - učenik pravilno izvode motoričko znanje, ali postoje nebitna odstupanja od idealnih trajektorija (nebitne - male pogreške).
- 5. odličan** - učenik izvodi pravilno motoričko znanje.

**Nastavna cjelina: hodanja, trčanja, bacanja, skokovi** (moguće ocijeniti u svim uvjetima)

**Hodanja** - analizirati kretanje, (potrebno je poznavanje biomehaničkih osnova), ritmičan rad ruku i nogu.

**Trčanje** obratiti posebnu pažnju na:

1. zauzimanje startnog položaja
2. start, startno ubrzanje, tehnika trčanja
3. finiš

**Skok u vis, skok u dalj**

1. pripremna faza- početni položaj i zalet
2. osnovna faza- odraz i faza leta
3. završna faza- doskok

**Bacanja**

1. zauzimanje početnog položaja i zalet
2. kretnja bacanja
3. zaustavljanje kretanja nakon izbačaja

**odličan** > ako vježbu izvrši bez pogreške ili s malim pogreškama u pripreмноj fazi ili završnoj fazi

**vrlo dobar** > ako ima manje pogreške u osnovnoj fazi i veće pogreške u pripreмноj i završnoj fazi

**dobar** > veće pogreške u osnovnoj fazi, a grube pogreške u pripreмноj i završnoj fazi

**dovoljan** > u osnovnoj fazi čini grubu pogrešku ili veći broj raznih pogrešaka u cijeloj strukturi kretanja

**nedovoljan** > ako nije u stanju izvesti vježbu ni u kojem obliku.

**Gimnastički elementi – ako nemamo uvjete u dvorani radimo za vrijeme lijepog vremena na otvorenom *Kolut naprijed, kolut nazad, kotrljanje***

**Kolut naprijed**

- odličan- ako učenik ne dodiruje glavom tlo i ne pomaže se rukama pri ustajanju.
- vrlo dobar- ako ne dodiruje glavom tlo, ali se pomaže rukama ili obrnuto



- dobar- ako dodiruje glavom tlo i pomaže se rukama
- dovoljan- ako se oslanja glavom o tlo ili pada na leđa
- nedovoljan –ako ne može izvesti kolut naprijed

**Elementi sportskih igara, rukometa , nogometa, odbojke, košarke, ako nemamo dvoranu radimo osnovne elemente vani pred školom ili na livadi**

#### **Vođenje lopte rukom**

- odličan - učenik vodi loptu pravilno pored i malo ispred tijela, pravilno je potiskuje i prihvaća, a pogled mu je usmjeren ispred sebe
- vrlo dobar - učenik vodi loptu uglavnom pravilno, ali mu je pogled usmjeren prema lopti
- dobar - učenik pri vođenju lopte ima kontrolu nad njom, ali su mu pokreti ruke i šake previše kruti, *zbog* čega katkad loptu ne potiskuje, već udara, "pljuska"
- dovoljan - učenik uspijeva voditi loptu, ali ju ne potiskuje, već najčešće udara, *zbog* čega nema stalnu kontrolu nad loptom
- nedovoljan - učenik vodi loptu ispred sebe, ali ju uopće ne potiskuje, već stalno udara, *zbog* čega ju ne uspijeva voditi.

Istim pristupom u nastavi tjelesne i zdravstvene kulture treba **provjeravati i ostale obrazovne sadržaje, plesne strukture.**

**Motorička postignuća (3) moraju se pomoću testova provjeravati kontinuirano tijekom čitave školske godine.**

Pristup izradi i način konstrukcije tih testova identičan je izradi testova motoričkih znanja, s napomenom da za sve elemente, nastavne teme ili motoričke aktivnosti kod kojih se rezultat može objektivno mjeriti, treba utvrditi normative.

**Pritom, jednom utvrđeni normativi ne vrijede zauvijek.**

### **SADRŽAJI PRAĆENJA, PROVJERAVANJA I OCJENJIVANJA**

1. STANJE ZDRAVLJA
2. ANTROPOLOŠKA OBILJEŽJA
3. MOTORIČKA ZNANJA – prema katalogu znanja
4. MOTORIČKA DOSTIGNUĆA- vrednujemo rezultat
5. ODGOJNI EFEKTI RADA

#### **ODGOJNI EFEKTI: 4 VARIJABLE**

1. aktivnost učenika u radu
  2. sudjelovanje u INA i IŠA
  3. zdravstveno higijenske navike
  4. teorijska znanja – neophodna- koja im dajemo tijekom rada za razumijevanje
- ne ocjenjuje se brojčano, ali imaju svoj utjecaj na konačnu ocjenu

**OCJENJIVANJE-** finalni produkt praćenja i provjeravanja ono mora biti

1. individualno- svakog učenika posebice
2. svestrano ocjenjivanje
3. sustavno- sistematsko od samog početka do kraja
4. ocjenjivanje mora biti pravedno (moramo imati što više egzaktnih pokazatelja)
5. javno ocjenjivanje

## VREDNOVANJE MOTORIČKIH ZNANJA

- temeljni uvjet za uspješno vrednovanje –DOBRO POZNAVANJE MOTORIČKOG GIBANJA
- znanje koje učitelj provjerava odnosi se na sam pokret i teorijsko znanje
  1. elemente tehnike
  2. elemente taktike
  3. povezivanje tehnike i taktike za vrijeme igre ili povezivanje npr. u sastav, cjelinu
  4. poznavanje teoretskog znanja
    - pri izradi testova motoričkog znanja – PRAVILNO IZVOĐENJE TEHNIKE ODREĐENOG MOTORIČKOG GIBANJA (ekvivalent ocjena 5), odstupanje od pravilnog izvođenja (ekvivalent ocjena manje)
    - greške možemo uvjetno podijeliti na MALE, VEĆE, VELIKE

Prihvaćajući:

ODLIČAN – kada je motoričko gibanje izvedeno pravilno

VRLO DOBAR – kada su u izvedbi gibanja uočene male greške

DOBAR – kada se radi o većim greškama

DOVOLJAN – kada se radi o velikim greškama

NEDOVOLJAN – kada se motoričko gibanje ne može izvesti

- Brojčanu ocjenu prati njezin opis što omogućava: stupanj ocjene opisan je tako da upućuje na razlike u kvaliteti izvedbe određenog motoričkog gibanja

- testovi za procjenu i ocjenu motoričkih znanja moraju biti poznati na početku školske godine- to će nam omogućiti da se poštuje načelo da u TZK "NE OCJENJUJEMO NEZNANJE, NEGO ZNANJE"

## VREDNOVANJE MOTORIČKIH DOSTIGNUĆA

\* sprega motoričkih znanja i motoričkih sposobnosti

Kriterijsko ocjenjivanje – individualno postignuće i dostignuće na NJEGOVIH NORMAMA

- omogućava učenicima da im ocjena nije u prvom planu nego: REALIZACIJA CILJA I ZADAĆA IZ NJIHOVA PROGRAMA- o tome bi trebalo ovisiti njihovo ocjenjivanje.

- učenik nije jedini krivac za postignute rezultate, za (ne uspjeh) već: pogreške u programu

- precijenjeni uvjeti rada

- poremećaj zdravstvenog stanja učenika

- učenik slabo i sporo reagira

- nedovoljna suradnja učitelj – učenik

- provodimo ga 9. sat ako je frekvencija tog elementa 12., 10. i 11. sat ocjenjujemo motorička znanja, a 12. sat motoričko dostignuće

**\*maksimalno moramo uvažavati osobnost učenika**

## LITERATURA

1. Breslauer, N (2010): Praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje u TZK od 1. do 4. razreda OŠ. škola- časopis za odgojno –obrazovnu teoriju i praksu, Zavod za školstvo Mostar, 6; 21-30
2. Findak V., D. Metikoš, M. Mraković (1992): Kineziološki priručnik za učitelje, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Biblioteka za nastavnike i odgajatelje, Zagreb.
3. Findak V.(1984): Upute o praćenju i ocjenjivanju uspjeha učenika u predmetnoj nastavi s posebnim osvrtom na peti razred osnovne škole, Zavod za prosvjetno pedagošku službu SR Hrvatske, Zagreb str. 18-21
4. Findak V. (1988): Učenik kao subjekt praćenja i provjeravanja rada u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi, U Zborniku: Odgoj i obrazovanje na pragu 21.stoljeća, Pedagoško-književni zbor, Zagreb.
5. Findak V. (1999): Metodika tjelesne i zdravstvene kulture, Školska knjiga, Zagreb.
6. Matijević M. (2004): Ocjenjivanje u osnovnoj školi, Tipex, Zagreb.